

BESLUIT

Nummer: 103852/45

Betreft zaak: Besluit tot vaststelling van de maximum transporttarieven voor TenneT TSO B.V. voor het jaar 2012 en wijziging van de rekenvolumina

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
2	Achtergrond	2
3	Juridisch Kader.....	4
4	Procedure.....	7
5	Rekenvolumina	9
6	Vaststelling Toegestane Tariefinkomsten 2012	9
7	Beoordeling tarieven.....	10
	7.1 Wijzigingen ten opzichte van voorstel	10
	7.2 Herberekening van de transporttarieven	13
8	Dictum	14

Bijlage 1: Toelichting op de bepaling van de Toegestane Tariefinkomsten voor de algemene transporttaken 2012

Bijlage 2: Beoordeling van het voorstel station Bleiswijk

Bijlage 3: Beoordeling van het voorstel Korte termijn oplossing NW380 (Hoogeveen-Beilen, ENS380 en Vierverlaten-Hessenweg)

Bijlage 4: Beoordeling van het voorstel cluster Eemshaven

1 Inleiding

1. Met dit besluit geeft de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) uitvoering aan artikel 41c, eerste lid van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet). Op grond hiervan stelt de Raad de tarieven, die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid van de E-wet (hierna: transporttaken) jaarlijks vast.
2. Met dit besluit geeft de Raad tevens uitvoering aan artikel 41a, tweede lid van de E-wet. Op grond hiervan kan de Raad het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld (hierna: rekenvolumina) gedurende een reguleringsperiode wijzigen.
3. Onderhavig besluit betreft de vaststelling van de maximum tarieven voor TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) voor het jaar 2012 voor het transport op het extra hoogspanningsnetwerk (met een spanningsniveau van 220/380 kV, hierna: EHS-netten) en voor het transport op het hoogspanningsnet (met een spanningsniveau van 110/150 kV, hierna: HS-netten). Tezamen vormen de EHS- en HS-netten van TenneT het landelijk hoogspanningsnet. Daarnaast worden met onderhavig besluit de rekenvolumina gewijzigd voor de vijfde reguleringsperiode (2011-2013) De aan dit besluit toegevoegde bijlagen maken integraal onderdeel uit van dit besluit.
4. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2012.

2 Achtergrond

Beheer van elektriciteitsnetten

5. De Raad houdt onafhankelijk toezicht op de elektriciteitsmarkt met als doel deze markt zo effectief mogelijk te laten werken. De elektriciteitsmarkt bestaat uit de segmenten productie, handel, levering en transport van elektriciteit. Bij productie, handel en levering van elektriciteit is sprake van een vrije markt. Voor de bijbehorende diensten op deze segmenten kunnen handelaren, zakelijke gebruikers en consumenten zelf bepalen met welk bedrijf zij een contract willen afsluiten. Bij het transport van elektriciteit is dit niet het geval. Afnemers met een aansluiting op een bepaald net¹ kunnen niet zelf bepalen door welk bedrijf zij het transport willen laten verrichten. Zij zijn gebonden aan de netbeheerder die het net beheert waar zij een aansluiting op hebben.

¹ Ingevolge artikel 1, eerste lid, onderdeel i van de E-wet is een net gedefinieerd als: één of meer verbindingen voor het transport van elektriciteit en de daarmee verbonden transformator-, schakel-, verdeel- en onderstations en andere hulpmiddelen, behoudens voor zover deze verbindingen en hulpmiddelen liggen binnen de installatie van een producent of van een afnemer.

6. Degene aan wie een net toebehoort, is verplicht voor het beheer van dat net een of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan te wijzen². De aanwijzing van een netbeheerder behoeft instemming van de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (hierna: de Minister)³. TenneT is aangewezen als beheerder van het landelijk hoogspanningsnet. De meeste afnemers zijn echter niet op dit landelijk hoogspanningsnet aangesloten, maar op een fijnmazig elektriciteitsdistributienet met een regionaal karakter (hierna: distributienet). Via het landelijk hoogspanningsnet en het distributienet komt de elektriciteit uiteindelijk terecht bij de afzonderlijke afnemers. Beheerders van dergelijke distributienetten worden ook wel regionale netbeheerders elektriciteit genoemd. Dit besluit heeft betrekking op de beheerder van het landelijk hoogspanningsnet, TenneT.
7. In de E-wet zijn de beheertaken voor de landelijk netbeheerder vastgelegd⁴ (hierna: netbeheertaken). De landelijk netbeheerder heeft onder meer als taak om zijn netten in werking te hebben, te onderhouden en de veiligheid, doelmatigheid en betrouwbaarheid van de netten en van het transport van elektriciteit over de netten op de meest doelmatige wijze te waarborgen. Daarnaast heeft hij als taak om de netten aan te leggen, te herstellen, te vernieuwen of uit te breiden, waarbij maatregelen in overweging worden genomen op het gebied van duurzame elektriciteit, energiebesparing en vraagsturing of decentrale elektriciteitsproductie waardoor de noodzaak van vervanging of vergroting van de productiecapaciteit ondervangen kan worden⁵. Voor de landelijk netbeheerder is het van belang dat de efficiënte kosten die hij maakt om te voldoen aan de wettelijke netbeheertaken terugverdiend kunnen worden. Als hij de noodzakelijke kosten (inclusief een redelijk rendement) vergoed krijgt komt de kwaliteit, en daarmee de leveringszekerheid van elektriciteit, niet in gevaar. Dit gebeurt uiteindelijk via de transporttarieven.
8. Ingevolge de artikelen 10, 12 en 16 van de E-wet heeft de landelijk netbeheerder een wettelijk monopolie. Hij ondervindt bij het beheer van het landelijk transportnet geen concurrentie van andere netbeheerders. Het ontbreken van directe concurrenten zou ertoe kunnen leiden dat hij onvoldoende doelmatig werkt, te hoge tarieven vaststelt of tussen verschillende typen afnemers gaat discrimineren. De afnemers worden in dergelijke gevallen benadeeld. Afnemers zijn daarom gebaat bij een bevordering van de doelmatigheid van de

² Ingevolge artikel 10, derde lid van de E-wet.

³ Ingevolge artikel 12, tweede lid van de E-wet.

⁴ Ingevolge artikel 17 en artikel 17a van de E-wet is het de netbeheerder niet toegestaan om goederen of diensten te leveren waarmee zij in concurrentie treden, met uitzondering van de in die artikelen limitatief opgesomde werkzaamheden. Artikel 43 van de E-wet stelt daarbij dat een netbeheerder een afzonderlijke boekhouding moet aanhouden voor het beheer van de netten op grond van zijn wettelijke taken, bedoeld in de artikelen 16, 16a en 16b van de E-wet.

⁵ Ingevolge artikel 16, eerste lid van de E-wet.

bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport. Hieronder valt ook dat de landelijk netbeheerder in ieder geval geen rendement behaalt dat hoger is dan in het economische verkeer gebruikelijk.

9. De wetgever heeft de Raad daarom belast met de taak om een reguleringsystematiek vast te stellen waarmee netbeheerders, zoals de Minister aangeeft in zijn doelstellingen, "*een prikkel krijgen om net zo doelmatig te handelen als bedrijven op een markt met concurrentie*"⁶ en waarmee "*netbeheerders financiële prikkels voor zowel kwaliteit als efficiencyverbetering*"⁷ krijgen. Dit geldt dus ook voor de landelijk netbeheerder. Indien deze doelstellingen worden bereikt, resulteert dat naar de mening van de Raad in een optimale balans tussen prijs en kwaliteit van de geleverde diensten. Met de vaststelling van een reguleringsystematiek (methodebesluit⁸) reguleert de Raad dus het gedrag van de landelijk netbeheerder TenneT die zich in een monopolioïde situatie bevindt. Met het oog op de eerder genoemde doelstellingen beoogt de Raad bij de vaststelling van deze reguleringsystematiek een optimale balans te vinden tussen de belangen van de diverse betrokkenen. De toepassing van de vastgestelde reguleringsystematiek leidt uiteindelijk tot een korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering⁹ (hierna: *x-factor*) en rekenvolumina voor TenneT. De *x-factor* en de rekenvolumina leiden op hun beurt weer tot de tarieven die TenneT ten hoogste mag berekenen voor het transport van elektriciteit aan zijn afnemers.

3 Juridisch Kader

Van methodebesluit en het x-factor- en rekenvoluminabesluit...

10. Jaarlijks stelt de Raad in afzonderlijke tarievenbesluiten de maximale transporttarieven vast die TenneT in rekening mag brengen. De Raad vindt het belangrijk om inzichtelijk te maken hoe deze transporttarieven samenhangen met het methodebesluit en de daarvan afgeleide *x-factor* en rekenvolumina voor TenneT. De Raad hecht hier aan omdat deze besluiten onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.
11. De Raad legt de methode tot vaststelling van de *x-factor* en van de rekenvolumina voor TenneT in een apart methodebesluit vast. Voor de periode van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2013 (hierna: vijfde reguleringsperiode) heeft de Raad deze methode vastgelegd in het besluit van 13 september 2010¹⁰. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 41, eerste, tweede, derde en vijfde lid van de E-wet:

⁶ Kamerstukken II 2002/03, 28 174, nr. 28, p. 13.

⁷ Kamerstukken II 2003/04, 29 372, nr. 3, p. 19.

⁸ Ingevolge artikel 41, eerste lid van de E-wet.

⁹ Ingevolge artikel 41a, eerste lid, onderdeel a van de E-wet.

¹⁰ Met kenmerk 103096_1/242.BT831.

“-1. De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit stelt na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en met representatieve organisaties van partijen op de elektriciteitsmarkt, met inachtneming van het belang dat door middel van marktwerking ten behoeve van afnemers de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport worden bevorderd, voor netbeheerders, met uitzondering van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, de methode tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering, van de kwaliteitsterm en van het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld, vast.”

“-2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing voor vaststelling van de methode tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering en van het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld voor de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet.”

“-3. De korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering heeft onder meer ten doel te bereiken dat de netbeheerder in ieder geval geen rendement kan behalen dat hoger is dan in het economische verkeer gebruikelijk en dat de gelijkwaardigheid in de doelmatigheid van de netbeheerders wordt bevorderd.”

“-5. De rekenvolumina die een netbeheerder gebruikt bij het voorstel, bedoeld in artikel 41b, zijn gebaseerd op daadwerkelijk gefactureerde volumina in eerdere jaren, of worden door de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit geschat indien deze betrekking hebben op nieuwe tarieven.”

12. Vervolgens heeft de Raad de methode uit het methodebesluit toegepast om de hoogte van de x -factor en de rekenvolumina voor TenneT vast te stellen. Voor de vijfde reguleringsperiode is de x -factor voor TenneT vastgesteld in het besluit op bezwaar van 2 november 2011¹¹ (hierna: BoB- x -factor) en zijn de rekenvolumina voor TenneT vastgesteld in het tarievenbesluit transporttaken 2011¹².
13. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 41a, eerste en tweede lid van de E-wet:
- “-1. Ten behoeve van het voorstel, bedoeld in artikel 41b, stelt de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit voor iedere netbeheerder afzonderlijk voor een periode van ten minste drie en ten hoogste vijf jaar vast:***
- a. de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering,***
 - b. de kwaliteitsterm, en***
 - c. het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld.***
- 2. De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit kan het in het eerste lid, onderdeel c, bedoelde rekenvolume gedurende de in dit lid bedoelde periode wijzigen.”***

¹¹ Met kenmerk 103729/103730/103631 - (103729_1/14, 103729_2/19, 103729_3/18, 103730_2/21, 103631_1/23, 103631_4/15).

¹² Met kenmerk 103550_1/86 van 9 december 2010.

Via het tarievenvoorstel...

14. Iedere netbeheerder zendt jaarlijks aan de Raad een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de netbeheertaken (hierna: tarievenvoorstel). Daarbij nemen de netbeheerders het uitgangspunt van kostenoriëntatie, de tariefstructuren zoals vastgelegd in de TarievenCode Elektriciteit, de door de Raad vastgestelde x -factor, q -factor en rekenvolumina en de wettelijke formule in acht. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 41b, eerste en tweede lid van de E-wet:

“-1. Iedere netbeheerder zendt jaarlijks voor 1 oktober aan de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid, met inachtneming van:

- a. het uitgangspunt dat de kosten worden toegerekend aan de tariefdragers betreffende de diensten die deze kosten veroorzaken,*
- b. de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 36 of 37,*
- c. het bepaalde bij of krachtens artikel 41a, en*
- d. de formule*

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi - x + q}{100} \right) TI_{t-1} ,$$

waarbij:

TI_t = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar t, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

TI_{t-1} = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar t, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t-1 en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

cpi = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t, en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x = de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

q = de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft.

- e. de gemaakte kosten voor investeringen, bedoeld in artikel 20d of 20e, tweede of derde lid, voor zover de kosten als doelmatig zijn beoordeeld door de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit en*
- f. [dit onderdeel is nog niet in werking getreden.]*

-2. De geschatte kosten die een netbeheerder voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid, bij een andere netbeheerder in rekening zal brengen, worden zonder toepassing van

de formule, bedoeld in het eerste lid, onder d, toegevoegd aan de totale inkomsten uit de tarieven van deze andere netbeheerder. Het verschil tussen de geschatte en gerealiseerde kosten wordt betrokken bij de vaststelling van de totale inkomsten uit de tarieven van de andere netbeheerder in een volgend jaar. ”

Naar het tarievenbesluit

15. De Raad stelt jaarlijks de tarieven met betrekking tot het transport van elektriciteit voor iedere netbeheerder vast. Dit tarievenbesluit bevat de transporttarieven die afnemers van elektriciteit op EHS- en HS-netten ten hoogste moeten betalen. De wettelijke grondslag voor het vaststellen van transporttarieven is artikel 41c, eerste lid en derde lid van de E-wet, waarbij de Raad een correctie kan toepassen op grond van het tweede lid van dat artikel:
“-1. De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit stelt de tarieven, die kunnen verschillen voor de verschillende netbeheerders en voor onderscheiden tariefdragers, jaarlijks vast.
-2. De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit kan de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren, indien de tarieven die golden in dat jaar of de jaren voorafgaand aan het jaar t:
a. bij rechterlijke uitspraak of met toepassing van artikel 6:19 van de Algemene wet bestuursrecht zijn gewijzigd;
b. zijn vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit, indien hij de beschikking had over juiste of volledige gegevens, tarieven zou hebben vastgesteld die in aanmerkelijke mate zouden afwijken van de vastgestelde tarieven;
c. zijn vastgesteld met gebruikmaking van geschatte gegevens en de feitelijke gegevens daarvan afwijken.
d. zijn vastgesteld met gebruikmaking van gegevens omtrent kosten voor bepaalde diensten, terwijl netbeheerders die diensten in het jaar t of een gedeelte van jaar t niet hebben geleverd of voor die diensten geen of minder kosten hebben gemaakt.
-3. Indien een voorstel niet binnen de termijn, bedoeld in artikel 41b, eerste lid, aan de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit is gezonden, stelt deze de tarieven voor de desbetreffende netbeheerder uit eigen beweging vast met inachtneming van artikel 41b.”
16. De tarieven gelden voor de periode van inwerkingtreding tot 1 januari van het jaar volgend op inwerkingtreding ingevolge artikel 42, eerste lid van de E-wet:
“-1. De tarieven treden in werking op een door de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit te bepalen datum en gelden tot 1 januari van het jaar, volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven.”

4 Procedure

17. Met de BoB-x-factor genoemd in randnummer 12 heeft de Raad de x-factor op -5,7 vastgesteld voor de vijfde reguleringsperiode (2011-2013).

18. Aan de hand van artikel 41b, eerste lid, onderdeel b van de E-wet, heeft de Raad met gebruikmaking van de gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek de hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex voor het jaar 2012 berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t, en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek. De hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex voor het jaar 2012 bedraagt 2,6.
19. Op 9 september 2011 heeft de Raad het verzoek naar TenneT gestuurd om uiterlijk 30 september 2011 het tarievenvoorstel, bedoeld in artikel 41b, eerste lid van de E-wet bij de Raad in te dienen. Op 30 september 2011 heeft de Raad het tarievenvoorstel voor de transporttarieven voor het jaar 2012 van TenneT ontvangen.
20. Op 7 oktober 2011 heeft de Raad het tarievenvoorstel voor twee weken ter inzage gelegd. Tevens is deze op de website van de NMa gepubliceerd (www.nma.nl). Hiervan is op 7 oktober 2011 melding gemaakt in de Staatscourant¹³. Gedurende de termijn van de terinzagelegging, die eindigde op 21 oktober 2011, heeft de Raad belanghebbenden in de gelegenheid gesteld een reactie op het tarievenvoorstel in te dienen. De Vereniging voor Milieu, Energie en Water (hierna: VEMW) heeft op haar verzoek uitstel gekregen tot 25 oktober 2011 om een reactie in te dienen.
21. Op 25 oktober 2011 heeft VEMW naar aanleiding van de terinzagelegging van het tarievenvoorstel een reactie ingediend. De opmerkingen van VEMW die gericht zijn op andere besluiten zijn voor dit besluit niet relevant en worden daarom door de Raad in de vaststelling van dit besluit niet in overweging genomen. VEMW geeft, onder meer, aan dat het onmogelijk is voor belanghebbenden om de tarievenvoorstellen te beoordelen zonder duidelijke berekening van de voorgestelde tarieven per tariefcategorie. Hoewel het geen wettelijke taak is van de Raad om dit inzicht te verlenen is de Raad voornemens om volgend jaar nader te onderzoeken hoe de transparantie ten aanzien van de totstandkoming van de tarieven kan worden verbeterd.
22. Na ontvangst van het tarievenvoorstel heeft de Raad op 14 oktober 2011 aan TenneT aanvullende vragen gesteld. TenneT heeft hier op 28 oktober 2011 op gereageerd.
23. Op 10 november 2011 heeft de Raad de aangepaste inkomsten en tariefberekeningen naar TenneT gestuurd voor een controle op feitelijke onjuistheden. TenneT heeft hier op 18 november 2011 op gereageerd.

¹³ Staatscourant van 7 oktober 2011, nr. 18119.

5 Rekenvolumina

24. In het methodebesluit voor de vijfde reguleringsperiode heeft de Raad opgemerkt dat hij de rekenvolumina gedurende een reguleringsperiode kan wijzigen ingevolge artikel 41a, tweede lid van de E-wet. De Raad kan de rekenvolumina uit het rekenvoluminabesluit jaarlijks wijzigen indien de verwachte verandering in de rekenvolumina (zoals door TenneT geschat) een wijziging van meer dan 1% in de totale inkomsten van dat jaar veroorzaakt.
25. In haar tarievenvoorstel heeft TenneT een gemiddelde van de rekenvolumina 2011 en een schatting van de rekenvolumina voor het jaar 2012 opgenomen. Deze schatting is bepaald op basis van de inventarisatie van de verwachtingen van de afnemers van TenneT. De door TenneT voorgestelde rekenvolumina zorgen voor een afwijking van meer dan 1% in de totale inkomsten voor het jaar 2012. Het voorstel van TenneT wordt door de Raad overgenomen; de rekenvolumina voor het jaar 2012 zijn derhalve gebaseerd op geactualiseerde verwachte afzetgegevens van TenneT voor het jaar 2012 en worden met onderhavig besluit gewijzigd vastgesteld.

6 Vaststelling Toegestane Tariefinkomsten 2012

26. Op basis van de wettelijke formule zoals opgenomen in randnummer 14, de x-factor zoals opgenomen in randnummer 17 en de consumentenprijsindex zoals opgenomen in randnummer 18 stelt de Raad de Totale Inkomsten uit transporttarieven voor het jaar 2012 voor vast op € 382.153.336.¹⁴ Dit zijn echter nog niet de Toegestane Tariefinkomsten die TenneT in 2012 mag ontvangen uit de transporttarieven (hierna: Toegestane Tariefinkomsten voor de algemene transporttaken). Om de Toegestane Tariefinkomsten voor de algemene transporttaken te bepalen wordt tevens een aantal correcties uitgevoerd.
27. Op grond van artikel 41c, tweede lid van de E-wet kan de Raad de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren. De correcties bestaan uit structurele en incidentele correcties. Voor het jaar 2012 gelden de volgende bedragen, inclusief heffingsrente:
 - a. Structurele correcties transporttarieven van € -72.000.400.
 - b. Incidentele correcties transporttarieven van € 72.331.741 voor onder meer de vergoeding voor de kosten van de aanmerkelijke investeringen en de correcties vanwege het hernieuwde methodebesluit voor de vierde reguleringsperiode.

¹⁴ De Raad merkt op dat in deze Totale Inkomsten ook een vergoeding voor de aanmerkelijke investeringen uit het tarievenbesluit 2011 is verwerkt.

28. Gelet op het bovenstaande bepaalt de Raad de Toegestane Tariefinkomsten voor de algemene transporttaken voor het jaar 2012 op € 382.484.677.
29. Een uitgebreide toelichting op de bepaling van de Toegestane Tariefinkomsten voor de algemene transporttaken is opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

7 Beoordeling tarieven

30. De Raad licht in dit hoofdstuk eerst de wijzigingen ten opzichte van het tarievenvoorstel van TenneT toe. Vervolgens licht de Raad toe hoe de transporttarieven herberekend zijn. Tot slot geeft de Raad aan hoe de reactie van VEMW op het tarievenvoorstel is verwerkt.

7.1 Wijzigingen ten opzichte van voorstel

31. Aan het tarievenvoorstel van TenneT ligt een aantal vergoedingen ten grondslag die niet danwel gewijzigd in aanmerking komen bij de vaststelling van de tarieven. De Raad heeft het tarievenvoorstel van TenneT aangepast door de volgende vergoedingen uit de tariefinkomsten toe te voegen, te verwijderen danwel te wijzigen:
 1. Correctie als gevolg van BoB-x-factor (voor de vijfde reguleringsperiode);
 2. Correctie als gevolg van het hernieuwde x-factorbesluit voor de vierde reguleringsperiode (inclusief correctie Energie en Vermogen);
 3. Nacalculatie directe HS-OPEX voor de vierde reguleringsperiode;
 4. Correctie van de effecten van het hernieuwde x-factorbesluit voor de vierde reguleringsperiode op de vijfde reguleringsperiode, en
 5. Aanpassing opgenomen vergoeding van de aanmerkelijke investeringen.
32. Hieronder licht de Raad bovengenoemde aanpassingen en de herberekening van de tarieven toe. De Raad heeft besloten de correcties onder nummers 2, 3 en 4 te spreiden in het belang van een geleidelijke tariefontwikkeling.

Aanpassing 1: Correctie als gevolg van de beslissing op bezwaar x-factorbesluit en tariefbesluiten 2011

33. De Raad heeft in de BoB-x-factor verklaard dat de bezwaren van TenneT tegen het besluit van 13 september 2010 tot vaststelling van de doelmatigheidskorting en de rekenvolumina van TenneT gegrond zijn voor zover dit bezwaar is gericht tegen de hoogte van de vergoeding van de NorNed-kosten. Daarnaast heeft de Raad de x-factor voor de vijfde periode vastgesteld op -5,7. Dit betekent dat de efficiënte kosten van de NorNed-kabel vanaf dit tarievenbesluit via de x-factorsystematiek worden vergoed. Dit betekent ook dat Raad de nacalculatie 'correctie x-factor voor kosten bedrijfsvoering van de NorNed-kabel' in het tarievenbesluit transporttaken 2011, van €197.603 ongedaan maakt. In plaats daarvan wordt

deze nacalculatie opgenomen. Dit resulteert in een correctie van € 329.339 voor de tarieven in het jaar 2012.

34. In haar tarievenvoorstel 2012 heeft TenneT wederom een prognose voor de kosten bedrijfsvoering van de NorNed-kabel voor 2012 opgenomen aangezien de beslissing op bezwaar nog niet was genomen. De Raad neemt deze nacalculatie niet mee bij het vaststellen van de Toegestane Tariefinkomsten voor de algemene transporttaken, gelet op de BoB-x-factor. In het tarievenbesluit 2012 wordt namelijk de vergoeding voor de efficiënte kosten van bedrijfsvoering van de NorNed-kabel voor het jaar 2012 gegeven doordat de x-factor is aangepast van -5,6 naar -5,7.

Aanpassing 2: Correctie als gevolg van het hernieuwde x-factorbesluit voor de vierde reguleringsperiode (inclusief correctie Energie en Vermogen)

35. Op 26 september 2008 heeft de Raad het x-factorbesluit voor de vierde reguleringsperiode voor TenneT vastgesteld. Voorafgaand aan het x-factorbesluit van 26 september 2008 heeft de Raad het methodebesluit van 26 september 2008 vastgesteld, dat is vernietigd door het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Dit methodebesluit is met inachtneming van de uitspraak hernieuwd vastgesteld¹⁵. De wijzigingen die de Raad in het methodebesluit heeft aangebracht ten opzichte van het methodebesluit van 26 september 2008, hebben materiële effecten op de x-factor en de rekenvolumina zoals eerder vastgesteld bij het x-factorbesluit van 26 september 2008. De Raad heeft daarom het x-factorbesluit voor de vierde reguleringsperiode herzien¹⁶ (hierna: hernieuwde x-factorbesluit).
36. Ten tijde van het tarievenvoorstel was het hernieuwde x-factorbesluit nog niet genomen. Wel was duidelijk dat de Totale Inkomsten over de jaren 2008, 2009 en 2010 zouden veranderen, en dat hieruit nacalculaties zouden vloeien over de vierde reguleringsperiode. In het tarievenvoorstel van TenneT is deze nacalculatie daarom als 'PM'-post opgenomen. De Raad heeft de nacalculatie zelf berekend en besloten deze nacalculatie te spreiden: één derde van het nacalculatiebedrag wordt meegenomen in de tarieven voor het jaar 2012, wat resulteert in een correctie van € 10.040.522.
37. In het hernieuwde x-factorbesluit heeft de Raad geconstateerd dat het x-factorbesluit van 26 september 2008 enkele onjuiste gegevens bevatte ten aanzien van de directe HS-OPEX voor de jaren 2005 en 2006. In het hernieuwde x-factorbesluit zijn de correcte gegevens opgenomen. De correctie betreft ook de inkoopkosten energie en vermogen. Het effect op de inkoopkosten zit al begrepen in het bedrag in randnummer 36 en bedraagt € 5.506.854 negatief. Echter, omdat deze kosten al zijn nagecalculeerd aan de hand van gerealiseerde

¹⁵ Op 28 juni 2011 met kenmerk 103584_1/62.

¹⁶ Met kenmerk 103837 / 160.

kosten in de tarievenbesluiten 2010, 2011 en onderhavig besluit, dient dit effect ongedaan te worden gemaakt door een nacalculatie van € 5.506.854. De Raad heeft besloten deze nacalculatie consistent met de nacalculatie uit randnummer 36 te spreiden: dit resulteert in een correctie van € 1.835.618.

Aanpassing 3: Nacalculatie directe HS-OPEX

38. In het hernieuwde x-factorbesluit heeft de Raad aangekondigd de directe operationele kosten in verband met het beheer van de HS-netten na te calculeren. De Raad heeft de nacalculatie berekend door het verschil te nemen tussen de gerealiseerde directe HS-OPEX als gevolg van de beheeroverdracht en de al vergoede directe HS-OPEX. De Raad heeft besloten deze nacalculatie te spreiden: één derde van het nacalculatiebedrag wordt meegenomen in de tarieven voor het jaar 2012, wat resulteert in een correctie van € 17.079.599.

Aanpassing 4: Correctie effecten van het hernieuwde x-factorbesluit voor de vierde reguleringsperiode op de vijfde reguleringsperiode

39. Het wijzigen van de x-factor voor de vierde reguleringsperiode heeft ook effect op de vijfde reguleringsperiode. De reden hiervoor is dat de begininkomsten voor de vijfde periode worden verhoogd met de extra toegestane inkomsten in 2010 en de directe HS-OPEX in 2010. Daarnaast wordt ook een correctie toegepast op de HS-OPEX in het jaar 2009, door deze te verlagen met de meerkosten die hierin waren opgenomen. Deze worden namelijk op basis van het hernieuwde methodebesluit voor de vierde periode al vergoed. De nacalculatie voor de jaren 2011 en 2012 bedraagt € 52.286.835. De Raad heeft besloten deze nacalculatie te spreiden: één derde van het nacalculatiebedrag wordt meegenomen in de tarieven voor het jaar 2012, wat resulteert in een correctie van € 17.428.945.

Aanpassing 5: Aanpassing opgenomen vergoeding van de aanmerkelijke investeringen

40. De Raad heeft ook wijzigingen in de vergoeding van de aanmerkelijke investeringen verwerkt ten opzichte van het voorstel dat TenneT tegelijkertijd met het tarievenvoorstel 2012 heeft ingediend. Deze worden in bijlagen 2, 3 en 4 uitgebreid toegelicht.
41. Daarnaast merkt de Raad op dat hij inmiddels de werkelijke investeringsbedragen voor de aanmerkelijke investeringen station De Lier en het station Westerlee en de opwaarding van de verbinding Maasvlakte-Westerlee heeft ontvangen. Dit leidt tot een correctie in de tarieven. De Raad had hiervoor in de invulmodule een nacalculatie voor opgenomen. De Raad is van mening dat het echter beter is om eenmalig een nacalculatie te verwerken om de verschillen te corrigeren tussen de geprognosticeerde investeringsbedragen en de werkelijke investeringsbedragen voor alle aanmerkelijke investeringen die zijn goedgekeurd na het einde van de vijfde reguleringsperiode. Hiermee wordt voorkomen dat meerdere nacalculaties benodigd zijn en wordt de transparantie vergroot.

7.2 Herberekening van de transporttarieven

42. Op basis van bovenstaande wijzigingen heeft de Raad de transporttarieven opnieuw berekend. Als uitgangspunt hanteert de Raad de Toegestane Tariefinkomsten voor de algemene transporttaken zoals bepaald in hoofdstuk 6 (en bijlage 1) van onderhavig besluit.
43. Daarnaast heeft de Raad de gevolgen van de gewijzigde tarieven voor TenneT voor het jaar 2007 betrokken bij de herberekening van de transporttarieven. De Raad licht dit in de volgende randnummers toe.
44. Het College van Beroep voor het bedrijfsleven heeft in zijn uitspraak van 27 april 2011¹⁷, inzake het tarievenbesluit TenneT 2007, artikel 3.7.5.A van de Tarievencode Elektriciteit onverbindend verklaard. Dit artikel bevat de tariefdrager voor het tarief voor afnemers met maximaal 600 uur bedrijfstijd. Op 25 oktober 2011 heeft de Raad in het herstelbesluit tarieven TenneT 2007¹⁸ besloten dat het tariefblad zonder dit 600-uurtarief wordt vastgesteld en het EHS tarief kW gecontracteerd per jaar, ten gevolge van de herberekening naar aanleiding van wegvallen van het 600-uurtarief, vastgesteld op 1 cent minder. Het EHS 'kW max per maand tarief' is ongewijzigd. In het herstelbesluit is bepaald dat de gevolgen van de gewijzigde tarieven voor 2007 op grond van het besluit worden betrokken bij de correcties die worden uitgevoerd bij een toekomstig tarievenbesluit voor TenneT.
45. Op 1 november 2011 is het Besluit Differentiatie tarieven transport elektriciteit¹⁹ in werking getreden. Dit besluit schept een wettelijke basis voor het 600-uurtarief, waardoor artikel 3.7.5.A van de Tarievencode Elektriciteit weer rechtskracht heeft. De Raad heeft daarom het EHS 600-uurtarief in dit tarievenbesluit naar boven bijgesteld om zodoende met de herziening van het tarievenbesluit van TenneT voor het jaar 2007 rekening te houden. De overige tarieven worden zo aangepast dat het effect op de Toegestane Tariefinkomsten van TenneT neutraal is.
46. Vervolgens worden de Toegestane Tariefinkomsten voor de algemene transporttaken volgens de cascaderegels uit paragraaf 3.6 van de TarievenCode toegerekend aan afnemers op EHS- en HS-netten. De aan de afnemers op EHS- en HS-netten toegerekende tariefinkomsten worden vervolgens conform de rekenregels uit paragraaf 3.7 van de TarievenCode verdeeld over de diverse tariefdragers. De transporttarieven worden daarna bepaald door de aan de tariefdragers toegerekende tariefinkomsten te delen door de rekenvolumina voor het jaar 2012 en af te ronden op twee decimalen.

¹⁷ College van Beroep voor het bedrijfsleven, uitspraak van 27 april 2011, LJN: BQ3069.

¹⁸ Herziening besluit tarieven TenneT 2007, kenmerk 102699_1.

¹⁹ Staatsblad 2011, 439.

8 Dictum

47. Op grond van artikel 41c, eerste lid van de E-wet stelt de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit de transporttarieven 2012 die TenneT TSO B.V. ten hoogste in rekening mag brengen volgens onderstaande tabel vast.
48. Daarnaast stelt de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit op grond van artikel 41a, tweede lid van de E-wet de rekenvolumina gewijzigd vast volgens onderstaande tabel.

Afnemerscategorie Tariefdrager	Tarief (€)	Rekenvolume
Afnemers EHS (220-380 kV)		
- Vastrecht transportdienst per jaar	12.478,96	33
- kW gecontracteerd per jaar	5,76	768.542
- kW max per maand	0,64	7.685.420
Afnemers EHS (220-380 kV) maximaal 600 uur per jaar		
- kW gecontracteerd per jaar	4,31	221.850
- kW max per week	0,22	767.891
Afnemers HS (110-150 kV)		
- Vastrecht transportdienst per jaar	2760,00	137
- kW gecontracteerd per jaar	12,80	14.383.595
- kW max per maand	1,29	143.835.950
Afnemers HS (110-150 kV) maximaal 600 uur per jaar		
- kW gecontracteerd per jaar	6,40	226.062
- kW max per week	0,45	782.356

49. Van dit besluit zal de Raad mededeling doen in de Staatscourant. Voorts zal de Raad dit besluit publiceren op de website van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (www.nma.nl) en ter inzage leggen ten kantore van de Raad. Daarnaast is TenneT verplicht om een exemplaar van de voor haar geldende tarieven voor een ieder ter inzage te leggen in al haar vestigingen.

50. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2012.

Den Haag,

Datum:

De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit,
namens deze:

W.g.

Geert Moelker

Clustermanager Handel & Transport Elektriciteit

Directie Regulering Energie en Vervoer

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH, Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.